

Map showing the location of Vestmannaeyjar, Iceland. Image courtesy Intellectual Reserve.

Vestmannaeyjar, Iceland, location of the new museum exhibit focusing on early Latter-day Saints who emigrated from Iceland to Utah. Photograph courtesy Intellectual Reserve.

LDS Exhibit in the Vestmannaeyjar, Iceland, Folk Museum

Steven L. Olsen

July 16, 2011, was an important date in the recent history of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints in Iceland. On that day, eighty-six Icelandic Latter-day Saints—virtually every active member of the Church in Iceland—gathered to the island of Heimag in Vestmannaeyjar, part of the Westman Islands off the southern coast of Iceland, to attend the opening of a permanent museum exhibit at the Vestmannaeyjar Folk Museum, entitled “Icelandic Heritage Among the Mormons.” Traveling some distance by car and ferry, Icelandic Saints initially assembled with citizens of Vestmannaeyjar on the windswept western coast of the island on a beautiful but brisk Saturday afternoon to celebrate the exhibit’s opening. The program commenced near the coastal tide pool where many of the two hundred early Mormon converts from Vestmannaeyjar were baptized, and not far from the cove where they once worshipped weekly in secret out of fear of persecution.

Following a brief outdoor brunch, the celebration continued in the shadow of the impressive “Monument to the Emigrants,” commissioned by the Icelandic Association of Utah and dedicated in 2000, which features a statue by Utah artist Gary Price. The monument honors some four hundred Icelandic

STEVEN L. OLSEN (olsensl@ldschurch.org) is senior curator at the LDS Church History Department, Salt Lake City, Utah. His formal training is in cultural anthropology, having received a PhD from the University of Chicago in 1985. His professional achievements have focused on exhibit creation and historic sites restoration for the LDS Church. He has also presented and published widely in the fields of Mormon studies and museum studies. He has served the profession on the boards of such diverse organizations as the Western Museums Association, American Society for Church History, Charles Redd Center for Western Studies (BYU), and Utah Humanities Council. For a dozen years he also held an adjunct faculty position in the Department of Anthropology, BYU.

The museum exhibit in Vestmannaeyjar, Iceland, tells the story of Icelanders who joined The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints and emigrated to Utah between 1854 and 1914. Image courtesy Intellectual Reserve.

The museum exhibit in Vestmannaeyjar, Iceland, explores the connection between Iceland and the Latter-day Saints. Pictured here is a 2005 visit of Iceland president Ólafur Ragnar Grímsson during a visit to Utah. LDS Church President Gordon B. Hinckley is pictured to the right. Image courtesy Intellectual Reserve.

Latter-day Saints who gathered to Utah between 1854 and 1914, and established a new homeland, primarily in Spanish Fork.

Kári Bjarnason, head librarian of the Vestmannaeyjar Library, conducted the program, which consisted of several hymns of the Restoration performed by a combined choir from the Selfoss and Reykjavik branches of the Church, the only currently organized Latter-day Saint congregations in Iceland. Following the singing, those in attendance boarded buses and vans and toured the island to learn of its rich history and to view sites where the early Saints lived. Knowing the farms where early Saints came from is vital for family history in Iceland, since the ongoing tradition of patronymics makes a person's last name virtually irrelevant for tracing his or her family identity.

The hour-long tour concluded at the Vestmannaeyjar Folk Museum, located in the heart of the city between the city hall and social hall, across the street from the city park, and on a principal axis from the harbor—the lifeblood of the local economy and traditional point of entry for all travelers. The museum had just reopened after a major renovation and a reinstallation of its permanent exhibit galleries. The new exhibits featured six major themes from the history of Vestmannaeyjar that express the essence of the island's identity. Themes include the fishing industry and the 1973 eruption of the Eldfell volcano, which nearly destroyed the possibility of continued human habitation on the island.

One of the six core themes chosen by the folk museum to represent the legacy of the island and its people is the widespread conversion of its citizens to Mormonism and their subsequent migration to America. The legacy of this emigration is honored by the people of Vestmannaeyjar partly because many of its leading citizens were among the converts to Mormonism and partly because the Mormon emigrants preserved their Icelandic heritage by continuing in America many of the traditions of their homeland. Even today, Spanish Fork, Utah, hosts one of the largest annual celebrations of Icelandic heritage outside of the “fatherland.” The remarkable story of conversion, immigration, and cultural preservation is the focus of this permanent exhibit, which consists of photographs, documents, artifacts, maps, and music. Its centerpiece is a wall depicting the names and photographic images of all known Icelanders who converted to Mormonism and gathered to Utah during this period, half of whom came from Vestmannaeyjar.

At the dedication of the exhibit, attendees filled the exhibit galleries nearly to capacity. The combined choirs sang several Mormon hymns, some of which exist only in Icelandic. Their singing was punctuated by remarks from representatives of the scholarly community, the museum, the LDS Church, and the Mormon Historic Sites Foundation, all of whom assisted with the creation of the exhibit. Friðrik Björgvinsson, an engineer from Vestmannaeyjar,

spoke about early Mormon history on the island. Páll Marvín Jónsson, managing director of the Knowledge Center in Vestmannaeyjar and a member of the town council, expressed his gratitude to those who developed the display. Steven L. Olsen, senior curator of the LDS Church History Department, provided an overview of the exhibit. Kim R. Wilson, chair of the Mormon Historic Sites Foundation, officially opened the exhibit and explained how Utah donors had generously provided funding for the project.

Fred E. Woods, BYU professor of Church History and Doctrine, expressed appreciation to Páll Marvín Jónsson for supporting the installation of this exhibit in the Vestmannaeyjar Folk Museum and related how a number of individuals and institutions from Iceland and Utah had worked together to produce the inspiring Mormon exhibition. He also drew upon the words of the Apostle Paul in expressing the view that although many had planted and watered to help develop the exhibit, God had surely given the increase (1 Cor. 3:6–7).

Professor Woods further explained that this exhibit is the product of a larger historical project which has been ongoing for several years. During the next four years, he and Kári Bjarnason will continue to collect Icelandic manuscripts and images in both Utah and Iceland which they anticipate will provide additional information concerning early Icelandic Mormon history during the years 1851 to 1914.

Celebrating the opening of a permanent museum exhibit about Icelandic Mormons are, from left to right: Fred E. Woods from Brigham Young University, Kári Bjarnason from the Vestmannaeyjar Folk Museum, Kim R. Wilson from the Mormon Historic Sites Foundation, and Steven L. Olsen from the LDS Church History Department. Photograph courtesy Intellectual Reserve.

Icelandic exhibit commemorates Mormon heritage

Rich history showcased in Vestmannaeyjar Folk Museum

VESTMANNAEYJAR ISLAND is a new permanent museum exhibit commemorating the Icelandic Mormon heritage. The exhibit was installed July 18 in a program sponsored by LDS Church members from Salt Lake and Icelandic branches.

"We need to care and ferry, they, as well as a chosen of Vestmannaeyjar, gathered to the Vestmannaeyjar Folk Museum on the island of Heimaey for the opening of the exhibit," Páll Marvín Jónsson, managing director of the museum, said.

"The program commemorated the 'Massachusetts to the Kingdom,' which commemorates Icelandic Latter-day Saints who emigrated from Massachusetts and gathered to Utah between 1854 and 1864.

"As part of the program conducted by Karl Pálsson, Executive Director of the Vestmannaeyjar Library, local Church members gathered several inspiring forms of the Kingdom. This includes their historical houses and ruins to trace the island and how it was where the early Latter-day Saints first settled in Iceland.

"The year concluded at the museum, where several addressed the exhibit.

"It is an honor to be a part of the Vestmannaeyjar people about some of the early Mormon history on the island," Páll Marvín Jónsson, managing director of Knowledge Center in Vestmannaeyjar and a member of the town council, expressed his gratitude to those who developed the exhibit, and Steven L. Olsen, senior curator

In Vestmannaeyjar Folk Museum, a table displays documents of Icelandic and Utah pioneers who emigrated to Iceland.

Above, one from Salt Lake as a pioneer in the past of the 'Massachusetts to the Kingdom.' Below, the site of the 'Cave of the Saints' in Iceland at present time.

of the Church History Department, provided a description of the contents.

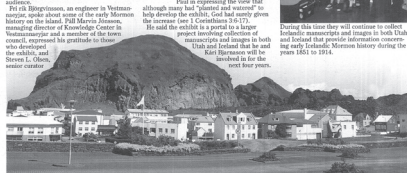
Kim R. Wilson, chairman of the Mormon Historic Sites Foundation, who officially opened the exhibit, explained how generous Utah donors had come forth to help provide funding for the exhibit.

Fred E. Woods, BYU professor of Church History and Doctrine, expressed appreciation to Kári Bjarnason for his support in allowing the exhibit to be installed in the museum and stated how a number of individuals had contributed to both Iceland and Utah toward helping to develop the exhibit. He also drew upon the words of the apostle Paul in expressing the view that although many had planted and watered to help develop the exhibit, God had surely given the increase (1 Corinthians 3:6–7).

He said the exhibit is a part of a larger project involving collection of manuscripts and images in both Utah and Iceland that he and Kári Bjarnason will be involved in for the next four years.

During this time they will continue to collect Icelandic manuscripts and images in both Utah and Iceland. The project commemorates ongoing early Icelandic Mormon history during the years 1851 to 1914.

A view of the village and harbor of the island of Heimaey as it looks from the first steps of the Vestmannaeyjar Folk Museum building.

Article in the August 13, 2011, issue of the *LDS Church News* featuring a report of the Mormon exhibit in the Vestmannaeyjar Folk Museum.

Fréttir / Fimmtudagur 21. júlí 2011

13

Saga mormóna í Vesturheimi - Fræðandi dagskrá og sýning í Sagnheimum:

Þara helmingurinn af sögunni

-Hinn helmingurinn er skráður hér í bréfunum sem bárust til Vestmannaeyja
Purfum að komast í þau til að fá heildarmyndina - Gaman að sjá að Safnahúsið
verða miðstöð rannsókna og miðlunar á sögu okkar - Bækur í smíðum

Laugardaginn 16. júlí efndi Þekkingarsetur Vestmannaeyja í samstarfi við Sögustær 1627 til dagskrár í tilefni af öpun fyrstu varanlegra sýningarinnar um sögu þeirra Íslendinga sem fluttast til Útah á árunum 1854 til 1914. Sýningin er hluti af hinu nýja Byggðasafni - Sagnheimum.

Að sögu Kára Bjarnasonar, forstöðumanna Bókasafna Vestmannaeyja, markaðs sýningin upphaf á samstarfi milli háskólans í Útah og Vestmannaeyja um að rannsuka betur sögu þeirra er gerðust mormónar og fluttast vestur um haf. „Um 40 einstaklingar fluttast frá Íslandi til Útah á árunum 1854 til 1914 og var hverki meira né minna en óskilgrein helmingur þeirra heðan frá Vestmannaeyjum“, sagði Kári. Dagskráin hófst við Sendibólum, sýnina við Mórmaspítal sem gefin var árið 2005 að hluta til af sömu einstaklingum og nú hafa hafið nýja samstarf.

Söngur, söpa og saga
Þar var höldu upp á sögu þjá Elna kalda, en sökun tveggja tíma seintimar Hærfjórs var dagskráin styt þar því sem auglýst var og einungis sungið, auk þess sem Kári kynnti hvað frumandinn væri. Mormónastær frá Reykjavík og Seífassi sá um allan söngflutning, en í tilefni dagsins kom um 30 manna kór til Vestmannaeyja auk um 50 annarra gesta úr Reykjavík. Þá var talsetur fjöldi heimanna matar.

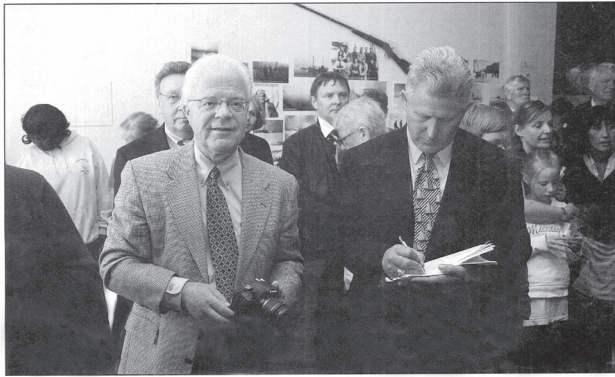
Sögustær 1627 bað til sögukyrnningar og fékk Arnar Sigmundsson til að leita gesta í allan samleikla um yndi Eyrjanna og var farið í 70 mínna tala á milli. Simna og Unnar auk þess sem þjóri minni rútur fylgdu á eftir. Í þeim ráðum var sett upp talsetu-kerfið svo umt var að heyrast í Arnar í öllum fjórum ráðum.

Að loknum skemmtilegri kynningu á Vestmannaeyjum þar sem m.a. var sýnt sögu þá stað sem hefst tengt sögu mormóna í Vestmannaeyjum og sögu Trýkjarinnis, enda 384 ár á þessum degi frá afburðum, var stöðvað fyrir utan Safnahúsið.

Samstarf við Útah
Þar tóku Kári og Helga Halbergsdóttir, hlím nýj safnsjóðir Sagnheima - Byggðasafni á milli gestum. Flutt voru ádvar auk þess sem mormónastær söng um milli átíða. Fyrstur til að stípa á stökk var Páll Marín Jónsson framkvæmdastjóri Sagnheima sem m.a. reka Byggðasafnið. Ræddi hann um mikilvægi þess samstarfs sem frumandinn væri og lýsti fyrir miklum áhuga Þekkingarsetursins á því að þróa samstarf við háskólann betur m.a. með það í huga að taka á móti nemendum frá Útah.

Þá tók við Friðrik Björgvinsson og kynnti rannsóknir sínar en hann hefur haft brendandi áhuga á sögu mormónanna á annan áttug og sýnað nógurum meiklegum heimildum. Kári bent á að Friðrik hefði látið hann og Fred í alla sinu vinna þega hann fætti af rannsóknum þeirra. Sagði Kári að það myndi vel líkna mörkum áhuga Friðrik hefði í raun á sögunni að hann væri tilbúinn að láta aðra nýja þess sem hann varð höfð um safni til að koma verkefnum sem lengst áfram.

Áhugaverð verkefni
Eftir söng mormónakórinn tatali

GÓÐUR GESTIR frá Útah, Steve Olsen og Fred Woods. Beint fyrir aftan Steve Stétt í Kim Wilson er opnaði sýninguna.

Fred Woods, prófessor við Háskólann í Útah. Hann kynnti rannsóknarverkefni sem hann og Kári höfu formlega þennan dag undir merkjum Þekkingarseturs Vestmannaeyja og háskólans í Útah. Kom fram í milli Freds að um væri að ræða verkefni sem ákæðt væri að teki (þegar á er markað) væri að leita upp allar heimildir sem ein væri til hjá einstaklingum um sögu þeirra sem fluttu til Útah á árunum 1854 til 1914. Þá yfði eftir til rannsófnar Vestmannaeyjum og í Útah um sögu frumkvöðlanna, auk þess sem hann og Kári væru með bækur um einn í smíðum.

Var græintlegt að Fred hefur mikinn áhuga á verkefni þeirra Kára og talarstítt hann meðan á flutningi stóð sem er óvegallega í kynningu á fræðilegu verkefni. En einn og Kári bent á þá er ekki neðri fyrir fræðmænn að nota heilann, þá þessi þegar hjartast er einnig sett í verkefnið er von um góðan árangur.

Ekki stór sýning en áhrifarik

Steve Olsen, yfirmarur sýningar-

MORMÓNAKÓR frá Reykjavík og Seífassi sá um allan söngflutning.

mála kirkjunnar, ræddi um sýninguna sem brátt yrði opnað. Sagði hann að í Bandaríkjunum væru sýningar oft opnaðar í tvennu lagi, fyrst væri opnað sýning sem sýndi meginþingvæðinguna og óskað eftir ábendingum frá gestum um það sem betur mætti fara áður en endanleg sýning yrði sett upp. Sagði Steve að þessi sýning væri ekki fallinnum heildu vinda þeir sem staðu að sýningarni frá Vestmannaeyngu til að segja sér hvað heft vantaði þannig að umni væri að bætta sér áður en sýningin yrði sett upp í endanlegu formi, með haustinu.

Þá tók Kim Wilson við en hann er stjórnaformaður Sögustælgansins í Útah sem hefur stykt fjölda sýninga og rannsóknna á sögu mormóna í ýmsum löndum, þar á meðal sýningum og rannsóknina hér. Lýsti hann sýninguna formlega opnaðu.

Eftir þessi fræðandi og skemmtilega dagskrá með söng mormónakórinn og söfnu fóru gestir að skoða sýninguna. Bláumnar náði að smeygja sér inn og skoða heilbrignti, þetta er

ekki stór sýning en það er áhrifarik að sjá andlit um heilings þeirra sem fluttast til, en ekki hafa ein fundist myndir af þeim. Þó er ekki illt sést til ein þar sem um 10 myndir hafa brest við frá því myndir af frumkvöðlunum voru fyrst sýndar á Höfðinu. Þá hefur því verið brest við af viðkomandi er frá Vestmannaeyjum er þarjarmátt einungis tilgreint. Að sögu Kára er áttalin að búa til sérstakt verkefni þar sem saga mormónanna er rakin til frá þarjarmáttinn.

Aðstoðarprófessor í sumarfárinu

Bláumnar setti niður með Kára meðan gestir skoðuðu sýninguna og það hann að segja sér betur frá rannsóknarverkefni þeirra Freds. Kári sagðist vera að fara að leggja upp í sína þrjúvju ferð til Útah í lok þessa mánaðar en hann hlaut nýverið styrk frá háskólunum í Útah að verða aðstoðarprófessor með skrifstofu og vinnuábyrðu í háskólunum meðan hann dvelur ytra.

„Ég mun einungis njóta sumarfárinu mið að þessa síni til að vera hjá

þeim, ég er nýkomin úr löngri ferð frá starf sem ég hef engan hug á að yfirgefa. Ég hef heyr til að vinna í 20% stöðu að rannsóknina á sögu mormóna í Vesturheimi og háskólunum ytra og ávar stofnar þar greiða þann kostnað. Ég er þakklátur fyrir tækifæri til að vinna að þessu heilandi verkefni og mun gera mitt besta til að reka sögu þeirra sem fluttast til Útah.

Allar frunheimildir sem við finnum í ferðum minum eru skunnabær og munu söfnu varða varðveittir hjá Jóni í skjalafárinu sem og í skjalafárinu hókólans ytra. Íslendingafélagið í Útah hefur tekið saman fyrir okkur lista með nöfnum um 70 einstaklinga sem líklega eiga frunheimildir, hefur verðleikið mitt ytra er að fara með Fred í milli stöðanna, með við fökkid, þýða og setja í samhengi við það sem við vissum fyrir um frumkvöðlana, auk þess að kynna verkefni fyrir málgaugum stykjaráttinn.“

Allt vel þegði

Að lokum hvati Kári bláumann að sýningu fóki að drifa sig á sýninguna sem og að skoða nýja safnið. „En sérstaklega vil ég bjóla alla þá sem luma á heimildum eða sögunni um sögu mormónanna að spilla við mig. Ég fer til Útah einn oft og ég kemst en þar er bara helmingurinn af sögunni. Hinn helmingurinn er skráður hér í bréfunum sem bárust til Vestmannaeyja. Vil þarf einungis að komast í þau heft til að fá heildarmyndina.“

Það er gaman að sjá að Safnahúsið er að verða miðstöð rannsóknna og miðlunar á sögu okkar Vestmannaeyja og vonandi að starfsmenn þess haldi áfram á þessari góðu bær. Dagskráin um sögu mormónanna er enn einn kafli sem verður er að endurskrifa okkur hinum til ánaugu og fróðleiks.